

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à
Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 656. Vitaliani Pap. Annus 2. Constantis Imp. Annus 15.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

telma noctis ultima tercia. Regis vero Recesuinthi anno septimo: cui interuenient Episcopi sexdecim, primoque loco Metropolitana Eugenius Toletanus Episcopus sedens praeferit factio consenserit. In quo cum de rebus ad Episcopos, qui bona Ecclesiastica liceat vespissim spe- clambos a charientia idem Patres digne p. fecerit sunt post alia, que de antiquis restituendis canonibus prae- dictum fuerint. Sed quae nequaquam recte & subdiles indicat, quin non sequitur contra colligat. quoniam nobis & expetibile ri- fuit illi, antea nostra excusatio impone modum, & sic errata cor- rigebatur.

Tunc namque nullus indicatur exordia dirige- nte, cum vita indicata ante differat, & quod potius indej- fecta complevit, quo negotiorum principis equitas indicantur auctor. Ad eorum equitatem inchoari à iudicatu debet, & perfici vita canonum limitem agimus former. Hęc postquam patrati sunt Patres, facientes canones decem & septem, quoniam in confusa. Post Eugenium subcripsib[us] legitur Tao sanctus Cesareo galloanus Episcopus, de quo siupe- tium dictum est fatus.

I E S V C H R I S T I A N N U S 656.

VITALIANI PAP. CONSTANTIUS IMP.
Annus 1. Annus 15.

SEQUITVR Christi annus sexcentesimus quinque- simus sextus. Indictione decima quarta: quo ab Im- peratore Constante decretur legatio ad Maximum confidencem in Thracie ciuitatis excludit existen- tiam, quo eum in Mo. noothelitarum eretem perducere posset. Quamvis sint, fuerint praeclarissima dignitatis viri, tempore Theodosii & Paulus Pattici, idemque Proconsuli dignitate insigniti, & vna cum ipsis Theodo- siis & Caesariis Episcopis, vir omnium eius seclae do- cillimus. Se quia fuerint ab aliquo, qui preiens fuit, enim, quoniam has legatione munero que congrexerunt cum Maximis contigerunt. Qorum Actuum duo fragmenta carmine reperiuntur in quarta Actione le p[ro]m[ptu]r[ia] Synodi oecumenica, ingens exarit in animo disderiatu- ringa Acta per quædama. Sed vixi epis[copi] Maximus, quae in Vaticana bibliotheca afferuntur, nec inveniuntur; cum iam peccidissent etiam amplius inveniendi: accidit ex- speratum, ut eadem intexta in vita ipsius Maximini repre- sententur.

Qui quinque sint ab Imperatore, cum dia contul- lisse cum Maximo, ut retocarentur ad eum, & re- docerent cum honore Confanciopolim: tantum ab- fuit, ut fuerint consequenti, ut potius summa potentia venienti: & illos in suam sententiam traxerit, acq ad in- fundit ad eum, quod abiecta heretici, Catholicam fidem amplectentur, sicut reue: si fuerint ad Imperato- rem, quo & iustum in eamdem sententiam produc- tent. Quod cum minime facere Imperator afferret, ac- tuarit Paulum, qui eum perdidiceret Constanti- nopolim: in quem magis tenetem inuentum durau- tem decretum legationem. Hac ipsis Acta, que cancta sunt, eadem confitit, nota Indictionis in eis appo- sita docet. Accipit igitur iam eadem ip[s]a digna Annalibus. Ad quam fidem illam excepit concepta, & ab A- ntonio Maximus discipulo vna cum aliis ebus gestis eius- den Sandi simul collecta: quid & Ioannes Episcopus ab Ephesina pastore proficere, nempe res gestas ipsius ab eodem ipso Ansthalo esse. Ipsi mandatis quam fide- lissime, quo extribus codicibus Vaticanis accepta Petrus Moximus Theologus Parisiensis, vir doctrinissimus, è G. ac p[ro]p[ri]o primus transduxit in Latinum non sine magno labore, & quibus tam fruere, h[ab]ent se habent:

H[ab]ent autem diebus interpositi, institutis ad Sanctum in ex- diu agente Theodosio ille Celsus Barbyne Episcopus, & Paulus, & Theodosius alter interius, Patriarchi & Proconsulari dignitate: ve- nientibus enim, ut ab Imperatore & Patriarcha Constantiopolis, modo committentes, modo etiam aliquid scis-

tantes, atque interrogantes. Quorum sermonum per partes narrationem compositus ab egregio Anatasio (virante à me dictum est) commentarius ostendit. Ex quo non inten- p[re]stitum fortasse est, an nobis pauca commemorari, cursum & hic narratione exequentibus, ut magis viū hunc capi non possit cognoscere. Nam cum multa essent, quae eum concerterent, fluctuationemque multis modis affer- rent, ipse nullo modo indignat[us] constantiam obtinuit, firmus totus, ac mentis sensu non mutatus.

Cum igit[ur] ad eum venirent, confidenter, ei[us]q[ue] videlicet vna cum in Byz[an]t[ia] ejus Episcopis. Erat Byz[an]t[ia] sedes Episcopalis in Thracie, cuius Episcopus George nomine interius principis equitas indicantur auctor. Ad eorum equitatem inchoari à iudicatu debet, & perfici vita canonum limitem agimus former. Hęc postquam patrati sunt Patres, facientes canones decem & septem, quoniam in confusa. Post Eugenium subcripsib[us] legitur Tao sanctus Cesareo galloanus Episcopus, de quo siupe- tium dictum est fatus.

IV.

PRIMASER
MOCIN-
TIO MAXI-
MI CVM
THEODO-
SIO.

V.

DE KAVAS-
TIP. AG-
RE. INCL-
PIT THA-
OBOSITVS.

VI.

MAXIMVS
RENAT
COMMUNI
CARA HAB-
RETICIS.

sunt a throno Conflantinopolis: & alias mutationes, additiones, emmisiones syndicat ad illas, qui praefuerunt Byzantium Ecclesia, Sergio, & Pyrrho, & Paulo: qui nouitatem omnium novarum Ecclesiarum. Propter hanc causam non communio seruum relieret Conflantinopolis Ecclesia. Tollantur offensiones posita a praefatis viris cum illis, qui eis posuerant, sicut dixit Deus, & Iudei de via disfite, ac planam ac tristam ab omnia heretici libram. Evangelii viam incedere, & invenientur facti erat, & ego inueni eti si fui; & incedo alicuius non exhortatione homana. Quandiu vero possitis offendimini, & in, qui eis posuerint, se venerabitis putant Praefatos Conflantinopolis: nulla mitis ratio persuaderet, nullus error, ut in aliquo modo communicaret.

VII.
MAXIMVS
DETINCT
BLASPHE
MIAS NO
NOTHIL
TAKYMI

Ibi Theodoreus: Quid, inquit, malum confitetur, ut a nostra communitate se segreget? At Maximus: Quid vnam operationem dicentes dominatorem & humanitatem Salvatoris nostri IESU CHRISTI, confundit & Theologia & dispensatio verbum. Nam si credo postrem sancti Patribus, dicentes, querimus vna eis operato, cumno efficiuntur vnam; Quod tamen facit sanctam Trinitatem, quae eius incarnatione facit Verbum conaturalis, ac discesserit & cognit a secundum naturam identitate, quem nobiscum & cum sancto Dei Genitrix habet. Bursum dum talius operationes, & sanctius vnam voluntatis dominatorem ipsius atque humanitatem, determinat ei bonorum distributionem. Si enim operationem nullam habet, secundum eis, qui id affirmantur; videlicet quantum vel misericordia, non potest, derogata ei bonorum operatione, supradictis aliisque operatione & efficacia naturali, nulla res operari potest nisi ea est. Ceterum & carnis sacrifici voluntate quidam operifici omnibus facultatibus, omniumque rerum vna cum Patre & Filio & Spiritu sancto, natura vero creatam, aut verba dicendo, voluntate exercitum principij (quidam diuina voluntate, fini principij est, ut Declarare principium non habeant) natura reverentem, quod omnium non solum amorem exspectat, sed etiam impietatem; ne enim dicunt solum simpliciter vnam voluntatem, sed hanc diuinan. Diuina autem voluntatis non potest principium cogitare temporarium, aut finium; quandoquidem necessaria diuina, cuius est essentia voluntatis. Item aliam inducentes nouitatem, determinat omnia Christo omnes notas & characteres, quibus inseparabilius dominatorem eius & humanitatem, qui legibus ac typis sancti, ne vna, neve due in eo voluntates aut operationes dicuntur, quod est ratione minime existens. Eiusmodi enim nullum, sive intelligens est, caret voluntate facultate & operatione suis sententiis*, operatione sensu; sive propriis inveniuntur & omni expers vita, operatione, que secundum habentur dicuntur, & apertudine aliisque ostenduntur, hec omnia, que sensibilia comprehendunt sensibus suis: eorum enim, qui sentiuntur, actua est, quod subveniunt, visus quidem per propriam superficiem, auditus per sonum, olfactio per odorem, gustus per umorem, tactus per superficiem corporis, tactus per sensum. Quemadmodum cum operationem dicentes visionem, rident aliquis, & cetera omnia eadem modo se habere possunt.

VIII.
* intellegi-
bile.
* qd' habile.

Sigilum nullum enim omni profusa operatione vacuum est: Dominus autem ac Deus noster (proprio fit Domine) nullam habet naturaliem voluntatem, aut operationem in altero coram, ex quo, & in quibus. Et quisvis, & qui ipse est: quomodo possumus esse aut voluntari Dei cultores, affirmantes in illo modo facultatem voluntatis aut operari habere Deum, qui a nobis adoratur? Plane enim a sanctis Patriis doceantur, dicitur. Quod enim nullam facultatem habet, id neque est, nec aliud est, nec illa eius omnino posito. Tunc Theodosius, utique impia laborans: At quid per diffinitionem sit, inquit, non accipere ut certum dogma, qd' etiam in domum mea, qui a nobis prætentitur. Typus dispensatori factus est, non dogmatica.

Maximus vero: Si non est, inquit, certum dogma corum, qui subjiciunt Typum ac legem sancti patrum, nullam illi Domini voluntatem aut operationem (quorum oblatio stellar at nullam esse est) existentiam, cui haec auferantur, quam ob causam barbaris ac fine Dei genibus rendidili me sine prelio? Quoniamdem damnatus sum incolatu Byzantie, & conscripsi mei alter Perbam, alter Misenianum relegati?

X.
CUR TY-
PVS FA-
CTVS.

At Theodosius: Per eum, qui me examinatur est, & cum factus est, dixi, & nunc, dico, male Typum factum esse, multorum malo & damnio. Occiso autem & proctexus fuit, cor iexpensis, Orthodoxorum de voluntationi & operationibus contentio: atque ut omnes inter se pacem haberent, proficerent quidam, ut huiusmodi taccerent voces. Beatus autem Maximus: Et

qui, ait, fideli dispensationem accepit seditione expellentes res, quas magnum Christi Apostoli Paulus per epistolam ad Romanos 14, 15, attingit, attractum hoc capitolum, in quod malum debet, & enim Deus a posse in Ecclesia premium quidem Appellat, deinde Prophetas, tertio Doctorum confirmationem confirmat: quod in Evangelio Apostoli b, at per ipsos eorum scimus: Quod, vnde accipit, omnis dico, omnis dico, ac tu et c. Quo respectu, mercede qui vos fermit, ne formantur iniquum illi & aperte, nam, non accipit Apostolus & Prophetas & Doctorum, sed eorum voces ferme spernere eum Christum.

Aliud quoque consideremus. Deus clavis existimat Apollinis & Prophetas & Doctorum ad confirmationem suam. Datus vero pseudo apostolis & pseudo prophetis, & falsis salutis geni, contra pacem existimat, & ut vero oppositio lo & Evangelica. Falso autem apostolis & falsis prophetis, & falsis doctoribus soli cogito hereticis, querorum sermones & rationes peruersae sunt. Quemadmodum ergo ut vero regulos & prophetas & doctores recipi, Clericos recipi, & eis qui plaudunt apostolis & pseudo prophetas, & falsis salutis geni, diabolum recipi. Quamobrem qui simili regule existimat & impiorum hereticorum. Diversi dicuntur. Accipit me res, vna cum diabolō aperi condonem. Exstant opere & aliens factas nonitatis nostris temporibus, quae compres- & bog summum malum peruersae: recte, ne quodlibet pars obtemperante, deficiunt inveniuntur laborare, tempore trahant, quam Antichristi aduentum precursum fore hunc dicunt apolo-

sticu.

Hoc fine dissimulatione vobis dixi, domini ma, ut vobis a nobis partatis. Inbetis, ut cum his scriptis habentes in libro isto, intem communiciatur Ecclesia, vobis predicator, & eis eorum participes, qui tenet quidem Deum, in nomine vobis ducunt cum Deo ejuscent? Hoc nabi non contingat a Deo, quapropter me secundum me sati est absque peccato. Et Secundum patrem, dixi: Si quid subets facere seruo vestre, facite, nequam qui duci-cipio, nonquicquid ero facio.

Quod ad locum hunc Maximi pertinet, in Greco-ve: brevi interpretatione feci clarissim illi lapidem metopes. Anatatum, Periconium, Gentianum, Hematum, foedidum Tilmannum, & Lelios, dum eadē verba, sicut apud Ioan. Damascenum, sive in Actione quam iuncti Nicenii Concilii ex iisdem S. Maximil. A. his, in eiusdem Latina vita S. Ioannis Chrysostomi & Gregorii Patriarcha Alexandrinus conficerunt, vel in Liturgia iunctis S. Io. nissi Chrysostomi, vel alibi eodem fratre moderante verbis exponunt, agere posse utiam, dicitur, permissio, mittere p. centeniam, hinc (ut Periconium) hunc iniicerit desiderium: quem corrigit Billium in eiusdem trigesimo secundo in primam operationem S. Iosephus Damasceni de imaginibus, alios pariter interpretantur, quoniam plena est.

Ioannus desiderium impetrans: Gratias agamus te hu-
r. Quam quidem locutionis non satis indecisus vobis interpres: Sed & enim mecum, est bene si caro ad aliam potest abegere, ac venerabilis animo ante ipsas se preferant, nolam benedictionem ab ecclasiis. In Graecis Ecclasiis aliam multos locis tunc usi ruris, sed & in ruris, hinc, permissio modum tertio ante ipsam & inveniuntur. Quoniam tamen in Graecis floribus lacry, cum quinque extima facultate in eis esse felis, ipsi & auctoritas ruris, & inveniuntur, dicitur, id est, si nolam accidere. Eodem usque modo hic quoq; Pretil, cum D. Patrik. antequam sua magistro relata in eis infraferuntur, ratione perculsius, & venerabilis causa aut receptaculo, non inveniuntur, ut & hoc loco Maximus dicitur sed & inveniuntur ratione causae incuria, cum ea estet dictum verba. Se prolequamur ceteram collationem.

At illi ex his sermonibus desixi, capitulum primum in manu, dis-

silientium teneruntur. Theodosius denon. Episcopus ecclesie enti-

lens, & Abbatem Maximum intem: Nequidam, inquit, be-

dem pro domino nostro Imperatore, ab eo si communione, tri-

parti factum iri leuorem. At Maximus: Abdomen, inquit, de-

fert inter nos: longe inveni absum. Quod latitum de nostris

voluntatis syndicat, confirmata ad resoundingum respon- sionem, sub Sergio, & Pyrrho, & Pauli? Cui Theodosius, illi

cora deposita est & alicuius. Depositis (aut Maximo) &

& ceteris

in lapidis, non i tabulo mentis. Afflantur etiam damnatione Roma producere corporis dogmatum & regulam: & medie parties fieri eis, ne adhortatione indigent.

Tum Theodoreus: Non est talis Synodus habita a Roma, que Imperium facta praeceperit. At Maximus: Si Synodus facta Regum imperia pertinet, non per fidem recte Synodo, quis contra hominorum fidei habere Imperatorum iugis, neque primorum, qui Tyri, alterum,

qua Arelatam, tertiarum, quae Selenam, quartarum, quae Constantino polis, sed Ecclae secenta quantam, quae Nicæa & Iherusalem, sextam, quae Sarmatia multa propter temporum septimam, qui Epobea, cum primis Dicente nam haec eumus iusta Imperatorum congrevarunt, atque Lemmate sunt omnes propter quod sancta in illa dogmata sine Deo facta. Deo aliter sentiantur. Cur autem eam non repudiat, sed Paulus Sancos acutem depositum, sublata sub familiis & beatissima Diuina Papa Roma, & Divisa Alexandria, & Grecia Thessalio, qui cum Synodo prius fuit; quia iusta in lege facta laia non est? Illis non probat & levata Synodo plus Eusebii canit, qui rectius dogmatum probavit. Et hoc eum non dominum meum, & alios docet? ut in anno Synodo in magna proximitate fieri, canit ubi, iofinum regis, nrae nomine facta sicut ad monumentum salutari nostræ fidei, & concretationis eorum, que pertinent ad id, quod dicitur Ecclæ capitulo.

Theodoreus autem: Ut dicit, ita est. Vero autem non recipit libetatem, ne vel voluntatem & ratiōnē operationem Christi dogmatum est! At Maximus: Nedit hoc Dominus Deus. Vos non recipit, sed recipio omnes deo, qui post Iacobam Chalcidone habitis synodus contra Ecclæ hereticis decortaret, Grego habentes libelum Meno post Synodum factum, qui aperte se-hereticus, & Apollinaris, & Macedonio, & Ariu, & eius fratre, & iis, qui dogmatum aut, dicti contra Synodum, vel potius tam minus abficiunt?

Theodoreus: Quid igitur (*air*) non recipit vnam operationem, nisi omnium hereticorum? ut perdiat Theodosius, qui fuit nominis ab eo affectatus, & tibi Rome, & Thessalio Gregorius, & Albinus, famulorum anterieriorum, & eis recitat. Post me Maximus: Metacanthus sane Deum, & noluisse in aliocordium provocare, has profecto hereticis anteriori, non enim ignorat hanc esse tempus Apollinaris. Sequens a latibulo, ostendit: nam haec affert, amplius omnibus profundat, rurera Apollinaris, & coram qui canit sententiam, malitiam suam. Elat etiam de duabus istis sententiis, nomine velut Christij. Quemque legifer Abbas Maximus, ait: Hoc Neophyti, qui de CHRISTO laborant morte personali distinguit, & patitur & peregrinatur. Theodosius dixit: Dominus monachus, satanas impinguus est per frenum tuum, os folicer; nam ab his & deinceps frumentum non lingue. Tum Maximus: Ne, queso, in illo dico dominum metuas, seruum suum. As fatim in manu suam gloriari si has voces Neophyti, & quibus in sermonibus efficiuntur. Theodosius vero: Domini non sit, frater, auxiliorum huius Patriarchæ mili debet: versantem ecce alias dicit Apollinaris, alias Neophyti. Et produxit ancilus Cyrilii autocritoram, que dicitur: Vnam & cognoscere per ambo ostendens operationem, ait: Quid ad

Maximus: Nonnulli, impunit, offenduntur, eam revera additione interpretatione Evangelii ab hoc S. Patre facta, a Timotheo Elio. Si vero, secundum vos, cum expandamus rigorem sententiam eam, & intelligamus veritatem, Theodosius vero: Non credo te hoc eum, necesse enim habes, vocem simpliciter accipere. Et Maximus: Dixi mihi, quod eum quidam simplices voces avarice & rurera. Theodosius: Primum, scilicet, accepta: modis scriptariorum sententia. Maximus: Aperte nouis peregrinatis alienam, ad Ecclæ de vocibus dicitur, ut dicitur verba. Sed

Si secundum vos non oportet scriptari voces Scripturarum & Petrum, regimus omnem Scripturam veterem & novam. Audiri enim dicitur David: Beatus qui scripturam testimonio tua. & in te corde expunxit ea: quod ne sine scripturatione populi Deum aspergunt. Et noscum b: Da mihi intellectum, & eruditabor legem tuam, & confidam illam in toto corde meo: ut scripturam ducam ad cognitum legi, & cognitione per desiderium suadentis sancti Iusti ex corde cam cogitare, sancta mandata implendo, quia in ea fuit misericordia tua. Quid autem? parabolam & enigmata & cetera scripturari voces non vult promiscuas seruos? Quid

Dominus in parabolis loquens vult intelligere & considerare discipulos suos, docens parabolam sententiam? Quid sed & impetrans d: Scrutamini scripturas, ut testimonium peribentes de ipso. Quid apostolorum primi Petrus docere vult, dicens e: De qua salute exquirunt & scrutati sunt prophete? Quid

Paulus dicens apostolus, dicens f: Si operatum est Evangelium,

in quo percutit est operatione, in quibus Deus huic cordis executa-

tur, & oculi mentis inferuntur, ut non fulgeat illa illuminatio scientie Dei, ressimile est velle non similes nos Iudeorum esse, qui in simplicibus vocibus (ut appellari) hoc est, in sola littera, ut in quadam magna strâ, obvientes sententiam, & veritate excedunt, valorem habentes in corde no, ne intelligat spiritum Domini in occultatione in littera, de quo agit g: Littera occidit, spiritus autem vivificat. Satis habet dominus meus, qui non inserviat ratione recipere finem, quia ipsi inest sententia, ne mancipijs sim ludemus.

Ez. Cor. 4.

g: Cer. 3.

XVI.

QVATR-

NITAS IN-

TRODV-

TVR & MO-

NOTHBLI-

TIA.

-

operationem habebit, ut Deus & trius, que determinant personam, in

quis est; & vnam communem, que significat communem secundum naturam trium hypostasiem: ac secundum Patres (sequi-

dem eorum doctrinam accipiunt) morbum contrahens opinione

quatuor arietum: naturalem enim, non hypostaticam omnem o-

perationem esse dicunt. Quod si hoc verum est, ut sancti, de-

monstrabitur nos dicere quatuor naturas & quatuor deos inter se

hypostasi & natura differenter. Et tamen quia vnguam dicit

aut contemplatur est propriam operationem cuiusvis eorum re-

rum, que sub aliquem factum rediuntur, & quae natura sub com-

mune definitione species ponuntur? Nunquam enim quad na-

natura communis est, alioquin vno & solus proprium est: nam hypo-

statica signacula, que personam designant, ut aduenient naturas, aut sa-

mit, aut gloriosus color, determinanda vim habeat numero inter se

differencia & maximè propria, & distinguuntur ab iis, quae com-

muniuntur & communiter dicuntur, ut animalia rationale, mor-

ta, quæ est in cœstratione, quæ generat et: omnes enim eiusdem

vite participi sumi & rationabiliter fluxi, defluxi, fedesi,

flandi, loquendi, tacendi, & videndi, & audiendi, & tangendi,

qui enim rationes sunt, que communiter in nobis considerantur.

Quoniam vero vox immunda non est, que vna nullam habet,

quoniam à Scripturæ est, nec à Patribus, sed peregrinam exclaima-

re debemus ac per se stante invenimus, eam sane ostende milieposita

apud quenam Patrem, ac rursus queramus sententiam eius, qui

est dicere.

Quid igitur ait Theodosius, nullo modo in Christo vnam opera-

tio posse? Et Maximus: à sacra Scriptura & sanctis Pa-

triis nihil huiusmodi dicendum accipimus: sed quædam modum

duas Christi naturas, ex quibus est, ita & naturales eius voluntates

& operationes conseruentur, qui natura Dei & homo est, crede-

re & confidere nobis permisum est. At Theodosius: Sit & non confide-

re & naturas & differentes operationes, id est, diuinam & huma-

nam, ac eis distinctam velint vni habentem, ita ut huma-

nitatem, quandoquid sine voluntate anima cum non est: datus

vero nescimus, ne enim facias pugnare indicamus. Tum Maxi-

mus: Cur igitur numerus naturarum significatus non dividit, cum vero

in voluntatis & operationibus dicitur, vnu dividit? habet Theo-

dosius: ut hic omnino habet doublum, ut Patris numerum in vo-

luntatis & operationibus dicitur, diuinum & figuratum.

sed alia

& aliam diuinam & humanam, duplicit, ut ipsi dicuntur, & aco-

& reficiuntur.

Cat Maximus: Per Deum, si quis tibi dicit, aliam & diiamque

intelligit Theodosius vero: Sit, inquit, quomodo intelligas duas re-

tro non dico. Tunc concuerit Abbas Maximus ad principes dixit: Per

Dominum: secundum vnam & vnam, aut bi duo, aut bi quinque;

quid intelligenter responderit ita dicendum? Et dixerunt: Quoniam

aduersaria: vnam & vnam, datus intelligimus: datus quog, aliam

& aliam dicitur, quatuor: bi quinque diccam. Et quasi vere condicione

Theodosius illarum reflexo, dixit: Quod à Patribus dicium non est,

non dico.

XVII.

FALACRI-

BVS CAPI-

ONIBVS

IMPLICA-

TVR HAB-

ATICVS.

XVIII.

SYLVIA

POSITIO

CONFUTA-

TVR.

Y

Et con-

Et confestim sumens Abbas Maximus librum gestorum sancti & Apollonicae Synodi Romane, ostendit Patres, qui aperte dicentes deus Salvatoris nostri Iesu Christi voluntates & operationes. Quem librum ab eo Theodosius Consul accepisse, omnes sanctorum Patrum auctoritate legit. Tam respondens Theodosius Episcopus dixit: Non ait Deus: nisi personaliter anathema Synodus illa posset, tam magis, quam quisquam alius recuperet. Verum ne tempore termini huius, si quid discernit Patres, dieo, & datum scripto facio duos voluntates, duasque operationes. Accede ad nos, communice, & fit vno.

Ibi Maximus: Non audes, dominus tali de re scriptam affirmare? Aproposito accepere: natus sum & merui monachum. Sed quoniam Deus vos compunctione, ut SS. Patriarum voces recuperet, sicut eis non requiri ad Praefatum Roma de loci scriptum mittitis, sine imperatore, & Patriarcha cum Synodo sua. Nam ego non communio, ne fuisse quidem sicut, cum in sancta oblatione offerantur anathematis traxi: metuendo inducimus anathematis, hec idcirco Maximus, quod ab Apolitica iude excommunicatis nemō communicare debet, nisi ab ea prius fuerint absolviti: alibiqui eandem anathematis sententiam ipsi communitantes subeant. Ad hoc Theodosius: Non condemnabo metuendum, sed nec quicquam alias: sed confitimus nobis da per Dominum, si hoc fieri potest.

Et Maximus: Quid confitimus vobis de hoc dare possumus? Ite, patres si quid huiusmodi vnguanum factum est, ac post mortem quis criminis circa fidem est absolutor: & hoc suscipiat Imperator atque Patriarcha, ut intentus Dei condescendat: ac ille, ne tempore imperatoris, subiungt horribiliter Eccl̄iū vulgo dicitur, hic, nempe Patriarcha, Synodum ad Papam Romam mittant. E homino si imminatur i ipsius eccl̄ia factus permissum, propter rectam confessionem sibi concessum nobis de hoc, hec quidem Maximos, ex quod eodem anathemate adulterius Monothelitas Romae in Synodo promulgatus, ut Imperator qui Eccl̄ie propter naturam voluntatis habeat, non propter vnam, sicut etiam Filius: quandoquidem non alien est vno & natura, immo sicut propter vnum vnam, secundum eum, Salvator no[n] fideliter translatas, cum eis habebit omnino & in tantum, non tantum, ex quo est naturatio: & amicitia & familiaritatis relatione, secundum eum a parte erit voluntatis nostra natura, non nostra, ne relatione veritatis vno sermo. Tertio propter alterius, ut dicitur, ut Salvatoris facta est voluntas, quod voluntatis suae faciat, ut vnam esse vnam: Non enim, ut veritas incedat, & effigere quod propter rationem est diversum, quod propter naturam. Quarto si propter vnum vnam Salvatoris facta voluntas, amicitia vnam videtur aut melior voluntatis vel aliorum vnam. Aspergimus multa babebat, dissimilares vnam habuit, ut vnam contra alterius voluntatem, & conuersum contra nos, immixtione non penitentiarum voluntatis, cuius natura altera erat. Si ut alio voluntari, percutit quantum voluntariam oculum vnam est, ex quo voluntatis elegerit aut natura etiam indigena: ac rursum conuersum apparet, placita conuersio, quod per naturam non erat. Quinto si propter vnum vnam Salvatoris no[n] voluntatis facta est, mutata est, utque est finis Dei voluntatis, ita propter vnum vnam natura manens alterius, ac bona voluntatis principi, manens secundum naturam rectius: quod impedit, ut dicam impossibile. Sexto siob vnum vnam facta est naturae voluntatis, cur tandem ob causam, naturarum fallit a nobis vna natura?

Interpellans autem longe rem hanc propositum Theodosius Episcopus, dixit: Quia igitur propter voluntatem facta est, non nobis bonum fuit: Maximum vero Officiale cum, nonne, prefecit, ut erat, ut recte fuisse in carmine, qui natura illam erat, conuenientem opere natura bonorum factum, non voluntariam naturam, aut diminutionem vnam vnam, & naturam alterius, sed voluntariam naturam intelligere voleamus, sed voluntariam manentem, omni per purgatione facta voluntariam vnam primorum parentium: & ratione manens conuersio, & voluntariam recte, & superfluum facta est, totum sicut bonum Deum, quod integrum manentem in proprio, cedat regiam in deinceps humores, totum manentem in proprio, nec in excedente. Convenient manentes, & commerciantur natura inter ipsas, & naturarum, sicut insunt, ex Delibita Patrium nostrorum doctrina, con tractio de intentione, nec mutatio facta est, quod propter eum, ut ratione interpolante, vnam vnam faciunt conuersio, ac ob causam modis vnam vnam in monitionibus, ut propter vnam voluntariam factio, sicut per se operatur.

Hac cum audiret Theodosius Episcopus, ruit illi cum carnis, quam eo aderant, ea probare, ratiunque ad Sanctum Ioseph Testimoniam. Quid illud est, quod noster dixisti, nominis sanctius?

Deinde cum inter se paulisper scripsisse beneficiis de vita suis, deum Deum, ac de diuinorum mandatarum observacione, concessum Theodosius ad Abbatem Maximum, dicit: Ecce subito facta vna scindula, & facta est pars per Deum, & facta est pars per Deum se celatum. Nullo modo dicti vnius voluntatem & ratione operationem in Christo. At Maximum: Non caro me his vniuersaliter dicit, ut his carni: Quia peregrina hec est, acies Patriarcha rex, haec enim differt naturarum ratione vnam voluntatem & operationem. Deinde vno, & omnimodo quod hoc dicit, manifestat ex aliis quod abstatim invenire.

Primum enim, si dicam natura aleo, pisco, certissimum, tandem si hypostaticam, dicendo a Patre & spiritu filio, ac in relatione videretur inducere non convenienter inter eis, quod modus & hypostasis. Terro, si dicam, ut vnam vnam voluntatem & operationem, & ut vnam Patria, & ut vnam Spiritus dicitur, ratiocinatum, vnam voluntatem & operationem in, ac serm. voculis invenire in multis deo. Quarto si dicam per operationem accipitorem, nempe amicitiam relationem, Ne flori personalem invenire in deo. Quinto si dicam, praeferatur naturam, ut ratiocinatio voluntatis naturae enim corrumpitur in, quod est contra naturam. Sicut deo discernuntur. Ibi Theodosius: Vnde propter rationem, non, sed adulatori nostri voluntatem omnimodo determinata, & consimilans modus Pyrrhus & Sergius palestine, ut arboris spiculae in pieris, in pieris.

Et Maximus: Si propter vnum vnam vna Dei & Salvatori vna ut Pyrrhus & Sergius & Paschalis scripsisse) facta est voluntas, ut alterius voluntatis, secundum eum, fuisse est voluntas, ut prima alterius voluntatis, secundum eum, fuisse est voluntas, ut alterius voluntatis, & secundum eum, ut vnam vnam voluntatis & operationis, & ut vnam Patria, & ut vnam Spiritus dicitur, ratiocinatum, vnam voluntatem & operationem in multis deo. Quarto si dicam per operationem accipitorem, nempe amicitiam relationem, Ne flori personalem invenire in deo. Quinto si dicam, praeferatur naturam, ut ratiocinatio voluntatis naturae enim corrumpitur in, quod est contra naturam. Sicut deo discernuntur. Ibi Theodosius: Vnde propter rationem, non, sed adulatori nostri voluntatem omnimodo determinata, & consimilans modus Pyrrhus & Sergius palestine, ut arboris spiculae in pieris, in pieris.

Et Maximus: Si propter vnum vnam vna Dei & Salvatori vna ut Pyrrhus & Sergius & Paschalis scripsisse) facta est voluntas, ut alterius voluntatis, secundum eum, fuisse est voluntas, ut prima alterius voluntatis, & secundum eum, ut vnam vnam voluntatis & operationis, & ut vnam Patria, & ut vnam Spiritus dicitur, ratiocinatum, vnam voluntatem & operationem in multis deo. Quarto si dicam per operationem accipitorem, nempe amicitiam relationem, Ne flori personalem invenire in deo. Quinto si dicam, praeferatur naturam, ut ratiocinatio voluntatis naturae enim corrumpitur in, quod est contra naturam. Sicut deo discernuntur. Ibi Theodosius: Vnde propter rationem, non, sed adulatori nostri voluntatem omnimodo determinata, & consimilans modus Pyrrhus & Sergius palestine, ut arboris spiculae in pieris, in pieris.

potius quatuor, sed operari vniuersitatem secundum naturam: sedem illud propterea quod non intellexerim, officeret. Et Maximus. Scenator qui quatuor secundum hypostasim, sed secundum naturam: et Petrus & Paulus aliquid facient, sed non Petrus & Paulus, vno hominem: ambo enim narrat alterum hominem in ista communione ex definitione competenter in rationem naturae, et non hominatus ex parte, quod proprie quatuor est. Eademque modo Michael & Gabriel sunt in parte, sed non Michaelis aut Gabrellic, sed angelorum: unde cum Angelis. Sicut in omni natura, quia multo numero praedicatorum communione inserviantur, non sanguinem operantur. Quoniam quibusdam operantur & personalem operationem possunt, Sanctorum, at tres voluntates & quatuor admodum & tripartitum & operantur, ut datur, tantummodo, in omni natura inserviantur, ut non ac noscimus. Tunc dico, quod ducimus in multis voluntatibus velut in multis operantur, que se ipsius voluntatibus. Quod ipsorum se habeant in omnibus naturis rationibus, quoniam ea est, corrumpuntur.

Potius bene formantur, cum inter se consultarent, dixit Iudeodus Confessor: Ecce bene omnia processerant. An in exercitu Imperiorum, et iustitia faciat alibet ratione? Dicit vero Abbas Maximus: Concessum est vesti motu. Deinde, ac si can ipso habundare oportet, nra natura laboris causa, siquicunque cognoscatur. Signum Dei, qui natura saluatorum, quod in humanitate est volens, quando quoniam a laboribus domini, aut laboris est, aut aliis salutem affert, nisi humilietur. Tunc Theodosius Confessor, inquit, Dic meam conseruans, etiam hoc dexterum persicatum iri. Postea inter se separarunt, et ariet in pace. Hoc autem, que se quoniam in illo codice lectorum Maximis inde in Vaticana bibliotheca existente leguntur, his verbis:

Cum ergo tu erumes Iudeodus Episcopi in sermonibus & rationationibus oblationes facile exieris: tandem hi filii, qui nihil impetrant, habent, quod responderet, aliatione Sanctum diffringunt, & amicos eum loquuntur, se ipsorum quoque, reliqua via scindunt, & offendicula inferri, primumq[ue] patrem reddi. Quare res, inquit, altera non surget, nisi ad eum, qui Romane sunt, iam prestatuuntur, & ad conditions reconciliationis impetrantur, rursum redirent cum ipsi & fratrantur & sentientur. Quare caritatis bono animo magis est capi: resque duas potest, quando ad haec fuerit effectus, quibusque laudibus ei, qui sic locutus est, respondet. Qui tunc cum ita corpore affectu efficit, ac exercitatio matutina, quod est affectu: tamquam promptu anima parabat, se, ut in rebus contentetur, & rura cum illis ea, que in rebus effectu angelica conficeret: Modo, inquit, res de ceteris, non sermo frigescit.

Contra vero Theodosium intercedendo dicit firmasse, & immobiliatus, quod in angelis mandibulis contigeret: quoniam vir non intelligens, horum nihil poterit, respondeat coram voluntate, qui verum poterint, aut, ut in angelis agere, ac neque dei gloria vir banum animos suscipiat, sed ut sit inter sanctos, & fratres, qui effectu sono, tam qui laudant, praestant. Inde igitur discesserunt Iudeodus, et enim, quod ut res reges erant, ab his communiqueret: salutatione virum rationabilem etiam excepto, dexterumq[ue] data, & donata turba linea & post pellit. Neque autem reverterit, vna cum duobus Confessoribus.

At quid potius h[ab]et? Renesci Constantinopolim qui nulli fuerint ab Imperatore, omnia retulerunt, quae cum Maximus gesta essent, & quomodo veritate vici manus dedillexerunt. Quibus accipit Imperator magnopere commones & gloriam abutit, ut pacis ab ipsius consuetudine & Romanorum fidei acquireceret, peruenientem Ecclesiae & Romae fidem, & auctoritate reverentur. Quod autem cum eo ad alias, vbi Constantinopolim prodicaret, eleadem Aetatis signis catus, dum institutum est in narratione nostra prosequuntur.

Potius illatio de mensa Septemb[re] presentis decimquarte Indumentis, auctor cuiusvis p[ro]fessio que se habuit, scribenet, quae lingua? J. contulit (ex scripto Paulus Confessor Byzantum ad Abbatem Maximum mandatum) ejusdem hac formula:

Iacobus gloriam tuam Byzantum profici, Maximum monachum clausorem cum multis honoribus in veneratione propter sciam & indicitatem, agere ut amicos & familiarem maiorum numerorum, aquilis in honore eis habitus: europei collocare in religioso metropolitano. Iudeos, quod prope Regium possum eis, ac venire, n[on] posse cursum facere: & mittimus ad eum ex persona nostra nostra.

Anal. Eccl. Tom. 8.

Patricios, vt cum illo loquantur, nobis ex animo amicos, quique a nobis diliguntur, hucusque mandatum Principis Iulio Celsi oblatum. Pergit vero auctor: Adductum itaque eum Consul in e[m] monasterio depositus, venit, ad Imperatorem, vt id remunaret. Venit ad eum postuladis Epiphanius & Theodore, ambo Patricii cum multo conatu ac fastu & ostentatione, item Theodosius Episcopus, quem & Sanctum prelobabatur, quae, credidit e[st] erant, confirmatur sacerdos: nec eum illius subdolum obcursumq[ue] animum reprehendens ut vir mente dolis in primis expertus gerens, in illius manuam Cato, humero, nempe vbi catechumeni inlitr solerent, erat, tibi confusa salutem fuisse consideravit, vim et ad libentes, vt feceret.

Sermone vero cum eo iuxtam faciens Troilius, dixit: Orbido minus nos ad te esse iusti, ac dicere, quae eius Imperia a Deo placuerint. Sed nobis primum dic, Imperata facies, an nos? Dicit Maximus: Audiam, domine, quid inserit prius eum Imperium: ac tibi respondebi, que oportet. Nam ad id, quod multi ignorant, quod respondam habeo dare, Troilius autem perseruit, ac dixit: Non dicimus quid afferamus, nisi prius responderemus, utrum Imperator obtemperet. Ut videt religiosus vir esse, amplius virgine in eis mora, & infelix afficeret, & respondere afferret cum omnibus coniunctis, qui & ipsi clari erant, acularum bonorum dignitate respondet. Quandoquidem non sufficiat dulcis seruo vir, quia dominus nostro Imperatori placita sunt en die, audiens Dio & sancti Angelis ac robis omnibus, non, quicquid usserit, quod cum hoc facio disfollerat & vna corrumpatur, libenter fadatur.

XXIX. TROILIUS STYLUS MAXIMVM INTER- PELLAT.

XXX.

MAGNUM NOMEN MAXIMI IN ORIEN- TE ET OC- CIDENTE.

XXXI. EXPRO- BRAT EPI- SCOPO MAXIMI IVRAMEN- TVM.

IMPIC ET ILLIBERA- LITER 21 MIS TRA- CTATV 3 MAXI- MVS.

XXXII. NEGANT LESSE HARETTI- CO M NOTHELI- TA.

& Orthodoxie Dominum nostrum Iesum Christum faciemus habere ut suam voluntatem, non suam, & suam memorem preditam: nam omnia natura mentem habens, omnino & voluntatem a natura habet & operationem: quandoquidem vita proprium est motu, amentis proprium est voluntas. Ac nossum ipsius voluntatis facultatem habere non diminuit solum, sed etiam humanitatem: quiesciam duci eis voluntates & operationes non negamus.

XXXIII.
COMIT-
TENDA A-
VIKT. A VO-
CIS JUDE-
CAT HOLLI-
CA.

2. Psal. 18.

a. b. Matt. 18
b. Rom. 10.

XXXIV.
EPISPA-
MI COM-
MINATIO-
NES.

XXXV.
B. S. -
DVENT R.
S. C. S.

REVOCA-
TIA MA-
XIMVS AD
INDICIVM
MAX.

CACUM-
NIA DE
BLASPIE
MIA VIGE-
TVA S.
MAX.

& Orthodoxie Dominum nostrum Iesum Christum faciemus habere ut suam voluntatem, non suam, & suam memorem preditam: nam omnia natura mentem habens, omnino & voluntatem a natura habet & operationem: quandoquidem vita proprium est motu, amentis proprium est voluntas. Ac nossum ipsius voluntatis facultatem habere non diminuit solum, sed etiam humanitatem: quiesciam duci eis voluntates & operationes non negamus.

Respondit vero Abbas Maximus: Si ita creditur, ut Ecclesiastica natura & Ecclesia Dei, car me cogita communicare Typum, qui hoc per te tollat, quiesciam nunc confitebitur Iesu Epiphanius. Hoc, inquit per dispensationem factum est, ne lediceretur populus bellicosus huiusmodi vocabulo. At Abbas Maximus: Contra omnia sanctificatur homo auctor fides confessionis. Tertio: Et impudenter diximus foliatum hoc, sed in suum esse fieri, et omnes pacem teneantur. Et Abbas Maximus: Tace sermone, illi cum tollere: nam propterea dicunt Spiritus sanctus: Non sum loquax, neque sermone, nequam non audirent voces corum. Quoniamque qui non dicitur sermo, omnino non est.

Sermonis vero: Habe in corde tuo eti: nemo te prohibebit. Maximus: At venientiam salomonem in corde non deinceps fecit, qui dicitur: Qui me non confiterat, coram hominibus ne ego confiteri coram Patrem, qui in celo est, ac diuinum. Apollonius docet, dicens: Corde creditur ad infinitum, ore autem confessio fit ad finitem. Sicut ergo Deus & Dei prophetae, & apollonius confiteri mysterium vocibus sanctis & magnum & tremendum resumus mundi salutare: nullo modo virilem silentium nisi vocis praeparatio, que mysterium hoc predictum, ut raccontum hominum, talia inveniuntur.

Respondit affirmatio sermonis Epiphanius dicit: Subscriptio in libello: anathematis sic lucet aduersus Monothelitas. Et Maximus: subscriptio: Et quomodo (inquit Epiphanius) ansuet scribere, atque anathematis, ac confessio & credentes ut intercessione naturae & Catholica Ecclesia Re vera, mes indicio, indumento invito, & silencio in foro vindictam, & minus minime ac profundissime inferimus & ministram plenum, ut omnes reprobis cedant, & compungant tuum os. Ad hanc Sanctorum respondens, dicit: Sic ut dixisti, feci qui confiterit duas naturas, ex quibus Dominus est, ac duas naturales voluntates & operationes ei conuenientes, quae natura Dei & homo, veritate ei anathematis annuntia. Lege, domine gela & libeluum, ac si invenias quod dixisti, facie quod vult. Ne ego & confiteri atri, & quicunque scriberemus, eo qui incastratum & Apolloniarum vim voluntatem & vim operationem dicunt, anathematis animis, quippe non confiterunt. Dominum non habent ut Deum, secundum vitramque eorum, ex quibus & in quibus est, & quippe est naturarum, eis secundum naturam intellectu predicato, & idcirco velendi facultatem habere, & nostram operandi sententiam.

Tunc Epiphanius comites inter se discutunt: Si hunc utique attendamus, neq; credamus neq; voluntari verum fargamus, & praeferamus, & irreducimus, renunciemus ea, que audiendum est: at, quo dignissime usum indicabis, habens iudicium discipulorum tuorum, quique Me scilicet, & quique Perberi, qui sunt Notarum beatae matris.

Dixerint autem Patricius Tredius & Epiphanius: Omnino discipulos tuos adducimus, tam qui Megabrius, tam qui Perberi, eo quod examinamus, ac eorum vidimus euctum. Theodore vero Confutat dicit cum multis: quae eum Selimbris exseruit, plus videtur moratus est. Ac interea unum militum in cæstro ad exercitum ei profectus, ac in virolo diluxit, eos in forenem incutit, venire non vobis, qui Deiparae blasphemaret. Post biduum miles redi, cumque dicit in cæstro.

Ligatus vero Dux exercitus, complicitus a Deo, mitit ad beatum Maximum in primores & clero presbyteros & diaconos, reliquaque dignitatis. Quis vir sanctus confitatus, surrexit, ac reverenter est humili obsequio, summoq; videnter corpore inclinans, se benevoli ergo: idemque ius fecerunt, & federunt, cumque sedere inserviunt.

Tum quidam senex valde horro abitum multa recurrerunt dixit: Pater, quoniam nonnulli scandala latentes in te trahuntur, quid non dicas Deiparae domine ut ipse traxerit, & quoniam de te per sanctam & consubstantialem Trinitatem, ut tu resumus dicas, & bane effunditione animo nostris alijq; te laetaverit, minime scandalizati. Maximus horum preficationem capta, surrexit, maxima in celum rendit canitatem: Lectorum: Qui non dicit Dominum nostrum omnibus hymnis celebrantur & sanctissimam & communissimam & suam in celo sedem ostendunt, nature aliena vere materem Dei scilicet, qui genitalem terram, & mare & omnia, quae in eis sunt: et ea analoga sunt & Filiis & spiritu sancto, confundantur & inferuantur. Inuitate & de omni virtute caligis, & obversa ardoriam appelleris & proponeris, ut hinc populo sanctorum in martyria, omnes gloriantur in saecula consummatis & nunc & semper, & in secula saecula.

Flentes omnes, bene precati, fiant es, ducant. Deum cerebellum, pater, dignissime te faciat, quippe ergo sine officio conseruantur, atque huic dicti multa conuenient in illo, & mutari non possunt, quae sermons, qui tunc habent sunt. Cum autem quidam dicit: Dux videtur multum ex tuae cunctis angelis & spiritibus & sermonis, & ea, que fecerunt centrum, scilicet dominacionem eum (qua cogitatione ac sufficienciae Dei) inde afferunt, & busque multissima paginae a scripta aduersa sunt. Scripta fuerint, et rursum, qui duxit discerit Perberi. Clericis duxit multa, et rursum, qui duxit discerit Perberi. Clericis duxit multa, et rursum, qui duxit discerit Perberi: ipsa manus cum galante, impetravit instrumentum suum, ex amplexuque falcum duxit, et aperte agit, in locis sua cum pace responderet. Sed vero Perber a duxito in morte eius expedita, hucque Acta de cæbus Maximi getuere.

Vidisti lector, prestantissimi confessio litterarum, in quibus omnibus esti fures semper obcepisti, tamen via tua semper te mandat impetus cedentia, majori cum protervitate oblitiose regula. Seca omnia ad profectum Euangelii prouentre, vivi manu resistente, fides Catholica non facit omnino repubibus illis extinta, viisque adeo euifmodi confidit, ut pote obitum ne fandi Imperatoris farragio cespit germinauerit, atque fructum ex eo prodidit, & quidem bertrim, cum videlicet circumuersum sedis congregata, Monothelitam hancit fuisse condannata. Sicigitur opime contentum, ut de Nostro illud propheticum ab Orientalibus ecclasiis: Neq; Dominus reliquias nobis ferat, quippe Solent supponere, & quippe Guerram haec fuisse efferunt, cum uno tamquam anno, quo duxit discipulis suis, & non aliis quod interdum destinet, plenelycrite vita sit, dum vindicat remittit terram, & caligo populos. Sed eti grandia illa de Maximo, longe sunt maiora, quae deindecum eorum sursum adiutum, his enim, cuique de locis quod accersit, tatalunt precelia, ex quibus inueni milites Chechirianus exercitum, & hæc profligat hereticum superbum: quando autem ista contingit, suo loco adhuc lumen inferni.

Sed quid accidit: qui obnihi haec est vita est? Imperatori fatus prout affectibus, idem sicut ad infernum tribunal vocatur reditete rationem, moximum interpellatus. Hoc siquidem anno Petrus Patricius Constantiopolitanus haec tenuit, ubi sedidit annos duodecim, menses tres, moritur, atque in eius locum subiectus est Thomas, qui in Concilio ecumenico Confutatopoliensis tunc fuisse Catholicus. Ceterum de anni quibus sedidit Petrus, restus Nicophae contingentibus etiam habet sedis annis duodecim, cum duobus dominis Ecclesie præfusus legatur.

Porro illa de electione Thomae, quomodo & habebunt, ut Imperator infensus Maximum Orthodoxum, eo quod acquisitio nullo modo voluerit ipsum fecunditatem de communicatingo cum Ecclesia Cœlum Imperialis in probando, qui promulgans eum Typum, idem postea Thomam afferit Orthodoxum illi Ecclesie præfici, & electabilis sit, quod dici possit, ipsum mortalis sententia & electio melior est esse concordiam, siquidem in perscriptione Ma-

ximi perfecuta esse viagi ad obitum repperitur. Verum tunc fuisse Thomam Orthodoxam non puto dici alio quod modo posse. Ceteri qui dixeris, que de Maximo dicta sunt, & quae in iustis suo loco dicuntur, cum longe aliter res se habeant, inveniuntur, coniunctur. Acta illa Sexta Synodi difficultate admodum depravata, siquidem ipsa facta Thomae repugnat: etenim ipsius liquet cum Monothelitis contra Maximum se diste: adeo enim res patens est, ut ne cum eo communicaret, maluerit sanctus Martyr subire martyrium. Hanc ne ego dixerimus fuisse Catholicum, cum in hereticis Acta Proconsularia coram Senatu amplissime habita latet certum firmumq; testimonium habent: id quidem infirmus fuo loco parebit.

Venimusque habent fidei Catholica Thomae depravata Sexta Synodi, videamus. In ipsius enim, que ex ea, Synodi Collatione decimafixa, dum mentio habetur de episcopato Catholico ab eo scripta ad Vitalianum Rom. Pontificem, sed cur ad eum muti minime fuerit facta, declaratur ibi ex Georgii Chartophylacis verbis hec leguntur.

Hic nulo proposito est cum his & authenticis Synodica bullata, que ex ea, Thome & memoria quondam Patriarche ad Vitalianum sententia memoriis quondam Papam Romanum: quia etiam nimirum ad nos dirigere, propter impiorum Saracenum incurrerunt instrumenta, ut nos) & obsecrare, que facta est per diebus, qui post Episcopatum, non valuit dirigere & hacten statim non videntur profecti & paulo post iusta sunt edita scripta Thomae & successorum Patriarcharum, eademque legi, nam inferius accipiunt Agabo religiosus lector & Notarius fanatismi Patriarche Constantinopolis Synolicam auctoritatem ante memorem Thome bullatam, & coram omnibus bullam, que ex praetexta aut auctore, reliqua habent, supra scriptio ita: De nostra fidelitate ac beatitudine & confundendo Iustitiam Thomae in Synodo recitata, sed non integre videlicet.

Quod infuper in iudicio Synodalibus recitatis Actis Constantinopolitanis ciuitatis biennali fuisse obsidione fuisse traditum, haud mediocrem pariter de impostura suspectioem in angere: siquidem neq; Theophanes, qui per annos singulos Imperatorum res gestas recensuit, neque quicquam alias Gracorum historiis tantum tibi vel litterarum meminisse repperit. Verum ista toleranda quomodo dicique videti potenter, si reliqua contentientia veritatem reperta fuissent, & quod Synodum collatum est cum regulo, quod pontificis Georgius Deo amabilis diaconus & Chartophylax, & antea ad mitra riteque ad fons indeuentus, hucusque in Actis synodali Thomae in Synodo recitata, sed non integre videlicet.

Quod infuper in iudicio Synodalibus recitatis Actis Constantinopolitanis ciuitatis biennali fuisse obsidione fuisse traditum, haud mediocrem pariter de impostura suspectioem in angere: siquidem neq; Theophanes, qui per annos singulos Imperatorum res gestas recensuit, neque quicquam alias Gracorum historiis tantum tibi vel litterarum meminisse repperit. Verum ista toleranda quomodo dicique videti potenter, si reliqua contentientia veritatem reperta fuissent, & quod Synodum collatum est cum regulo, quod pontificis Georgius Deo amabilis diaconus & Chartophylax, & antea ad mitra riteque ad fons indeuentus, hucusque in Actis synodali Thomae in Synodo recitata, sed non integre videlicet.

Celebatum est hoc eodem anno Toleti Concilium, quod numerarum reperitur decim. Era nimirum sexagesima nonagesima quarta anno autem Ecclesiastini Regiomontano, cui interhaerent Episcopi virginis, vicaria vero ab Episcopis absentibus misit quinque; praeuit autem Eugenius Tolerans Metropolitanus. Sancitum primo loco fuit, redies festa Incarnationis Verbi, nempe Annuntiatione Deiparae celebratur anno oculo die Natali Domini, quo quando re vera mysterium incidit, Ecclesia vel ieiunii poenitentia, vel celebitate Paschae tenebatur occupata.

Annot. Eccles. Tom. 8.

At visum postea ob excellens mysterium, non nisi eadie, qua contigit, celebrari debere. His defecti statuti sunt a facio conuenienter canones numero septem. Quibus omnibus ritus dispositis, cognita est causa Potamii Episcopi Bracarenis, qui (quod mirum vobis fuit) neminem accusante, se ipse prodens, abdicansque, libellum obtulit sibi lapsus & paternitatem: cuius gratia vniuersa Synodus in lachrymas conuertit. Editum quidem ab eo fuit dignum vere ponit ut specimen: qui enim a digno sacerdotio per culpm decidit maiestate, se in paten- tium numerum volens libensque concitat. Sed de his ipsi Synodum andianus: haec enim ad finem post sanctos canones habentur de his, que de ea causa loquuntur patres:

Assumere poteramus canoram in tam tam fraternaliter ratione, quia divina pietas conuentum nostrum ad concordia coniucaverat fluida: & conseruat mox illam vivare, quamvis visitatione discipulis ridebamus paternas regulas innovasse. Sed granum stritum pro cimbalo sumimus, & sumus pro carnime decantamus, gementesque cum Hieremie a questione dicimus: Dissolatam est gaudium cordis nostri, verus est in lacrima chorus noster. Unde & F. 2, coram nobis confidimus: quoniam crucifixum coronam capitum nostrarum indumenta, dum tam nobile in infinitum corrunt, quia in tam sublimem sanctitatem optimum stetit. Ecce etenim tractantibus nobis in pace Dei de Ecclesiastico regule, delatum est conuentus nostro episcoporum confusa confusio & abolenda subscriptionis, quod Potamius Bracarenis Ecclesia Episcopus de factis propriis, sive verbis annotat & articulat. Quo refracto, quid oblitterata pagina & oblonga litterarum pandenter elementa fluctibus petitus quam sermonibus lachrymosa concio recessit. Tunc solitare tantum secretingue adiuncta Pontificis Dei, Pradicatum Episcopum adesse coram nobis fecimus.

Quem singularibus aggredientes amplius quam loguelis, reser- tam illi sub deformatis & nostra confusione scripturam protulimus. Quam accipiente & recurrente, scitam non nobis, utrum sui operis & sue annotationis intentio esset: ille iuvum alcum, siue oris eloquium suorum quoque digitorum sive rotarum afferunt, quod illic religendo perdidit. Rarum diuinis nomina confessatione banc adiunctorum obegit summa, ut an de fronte mendaciam diceret, aut aliquius violentia premetteret, & perterritu talia enarraret, veraciter indicaret. Qui meo flebili voce, lumenib[us]que ploratu madentibus & frangere singulum cum virtus Dei non invenit, turamento clamavit, & vere eadem mala de se confitisti, & ad hanc confundenda nulla se violentia progranari.

Vnde etiam ferme per nouem mensis fronte deferruisse regnum Ecclesie sua, & erga quodam pro admisso flagrio adhuc paenitentiam se conclusisse, dicitur. Tunc per fidem confessionem eius agnito, quod tacitu sermone foras deferret, & declarato: luce hunc paterna anteponens facie regule degere ab honore decernat, nos tamen miserationis iura feruantes, non abstulimus nomen honoris, quod ipse sibi sui criminis confessione tulerat: sed validae autoritatem decrevimus, perpetue penitentie hunc infernare officium & exumia: presulente, melius illum per aferam & domosam ire paenitentia solitudinem, ut quandoque peremnet ad refrigeri manutinem, quam reliquum in voluntate sue latitudine, ad precipitum deinceps aeterna damnatione.

Tunc vero Fructuorum Ecclesie Dumienensis Episcopum communi omnium nostrorum electione constitutum Ecclesia Bracarenis gubernacula continere: ita ut omnem Metropolitam provincie Gallicae, cunctaque Episcopos, populusque conuentus ipsius, omniumque curam animarum Bracarenis Ecclesia gubernandum suscipiat, ita componat atque conseruat, ut & Domini nam nostram de rectitudine operis sui gloriet, & nobis de inculpitate Ecclesie eius gaudium praefert. Quia vero ad futura proprie- tate content, ne exorsus posset in flatu pacis quadam commotio litigii: Patrum sententiam, qua iam dictum Potamium Episcopum relictum dedit, hinc decreto connectere, nostra vigilantia deco-

POTAMIA
POTAMII
EPISCOPI
BRACA-
REN.

XLII.
tautum

a Threm. 5.

POTAMIAS
SIVE PRO-
DITOR LA-
PSVS.

XLIII.

FRUCTUO-
RUM PO-
TAMII SIVE
CVM 12.
FECIT.

POTAMIAS
EX REGEN-
TI CANO-
NE REDAR
GUTVS.

Y 3 quis suis

XLV.
CANON DE
CLERICIS
PUBLICIS
SVA CRI-
MINA PRO-
DENTI-
BVS.

a Cene. T-
let. 3. 1.5.

XLVI.

DE S. FR-
CYOLO
EPISC.
BRACA-
RENS.

I E S V C H R I S T I

A N N V S 657.

VITALIANI PAP. CONSTANTIS IMP.
Annus 16.

M. X. MI-
CROVM.
MATIO
MARTY-
RIS.

b Martyr.
Rom. die 15.
Aug.

qui sua sponte prodeceret culpam, qui omnino damnatus

esset namque fuit ex vera peccatum admisit, ob peccatum puniendus, si vero non admisit, ob id, quod le mendacio infamiasset, grauius plectendus foret. Sant enim hac verba canonis:

Quicunque sub ordinatione vel diaconatus, vel presbyteri, vel Episcopatus mortali criminis decerit se esse palliatus a superaduersis ordinacionibus submouendis, rogo scilicet vel veri confessione, vel mendacio falsitatis. Neg, enim absolu poctis, qui in se ipsum diversum, quod dictum in alios penetrat, quoniam omnis, qui sibi fuerit mortis causa, maior homicida sit. Tu vero consule a nobis superius tuo loco dictum eodem canone Concilii Valentini. Habent eadem Acta haec infra: Fallim et decretum sub die Kalendari Decembri anno scilicet octavo regni gloriosissimi dominus nostri Reccofianth Regis. Quod ad eundem Potiamum spectat, interfuerat ipse oceano Concilii Toletano, federaque quarto loco in confessu quinquaginta duorum Episcoporum, autemque cum aliis fratibus, ut fancient canonos ad diutius carnis inquisitione pollutos, quos Episcopi deberent inquirere, et siueque leuiores corrigeire, ne quid huiusmodi admisim. in audiis posset: cunus meus tantus Episcopus, in seipsum statutum in eos panem sponte conuertit, dignum vere paucitatis edens exemplum.

Sed & illud (vt vidimus) bene consultum fuit, vt sancta Synodus in locum lapsi Episcopi substitueret sanctissimum facerdotem in Fructuofum. Neque hoc in Notis suis doctissimus Garfas: Fructuofus ex regio Gothorum languoris, Duci filius, Episcopus Valentini Tonantii discipulus, Cultor honoris monasteriorum conditor & pater, ex Complexis Absate, summae maledictione exadiuicatus, ad Virginiensem tractus Inflj & Pa-
triæ martyrum nomine, Dumenius Episcopus reatus, in Potam de-
tuli locum subrogatus, Bracarensi Ecclesiæ curam suscepit, Actu bu-
ris Concilij, nempe Toletani nomi, post Eugenium Tolitanum & Fugitivum Hispaniæ subscrivit. Eius memoria cum ancistri-
ti opinione à populo Bracarenibus & Compostellani colitur, festo
die dicato ad secundum decimum Kal. Mai. Corpus eius a monasterio ab
ipso exadiuicato inter Dumium & Bracaram sepulturam mandatam,
potice & Gelundre primi Compostelle Archicopoli Compostellam
translatum, ubi magna populi veneratione colitur, hacemus epiphie:
Sic ergo magna confideratione a Patribus factum, ut in
locum ubi S. Ecclesia a trox vulnus accepatur, tanti suc-
cessore is ornamenio eam, qua interrogata videri posset, dele-
rent infamiam. Porro eiusdem S. Fuctuofisi memoria in
Romano Martyrologio recentia anniversaria die publica-
e pœnitio in Ecclesia vna cum aliis sanctis recepta est
extodecimo Kal. Mai.

Et introducuntur ioannem, qui fuerat Sacellarium Petri, den-
sif. Praetor Numidia Africa, & dicit: Ante quin duas annas
domini imperavit beato Petrus, ut exercitus in Egyptum duxerit
aduersarii Saraceni. Qui cum tibi confidit ut ferat Do-
mum tuum per litteras, num ei auctor ejus, ut dixerit. Si ei scripsit, si enim Deo placere, Horazius imperio fideliter pro
per Romanorum more. Dixit autem seruus Domini, tu ha-
bēbis Petri ad me metu, qd cum littera a prefato te
cum placitas legi. Ego inquit ille non habes littera scilicet pao
ad te scripturam, sed in casu haec omnis ad tempore loquacitatem. Si
Sanctus: Si tota casu ad loquacitatem, quoniam tu solus in
calumnias. An inquit me ridisti, est ergo tu? Responde: Non
quam. Et ad senatum Sanctorum censuens, dicit sum illo momentu
proferre accusatores teles, indicat: In quo tuus tuus
indictio, & in qua mensura miseri fuisti, remittit tuus
dictuus invenimus. Deus.

Deinde introdutur Sergius Magdalensis, hec dicit: Alius
non enim anno dixit mibi brevis abbas Thomas, qui sanctorum
Papa Theodoreus me misit ad Patricium Gregorianum, qui loca defuerat, ut ei dicerem, ut quoniam exstinxerat: tam vero
Abbas Maximus summum visit, finit in aula ad Orientem &
Occidentem multitudinem Angelorum, quorum alii ad Orientem clamabant: Constance Auguste in vincis, alii ad Occidentem: Gregor Auguste in vincis, clarior autem ea fuit, quod
Occidentem. Tunc exclamat Sacellarium: Té hanc res non
debet comprehendere.

At Sanctorum Gratianus agit Deo purganti voluntaria voluntaria
voluntaria sapientia. Verumtamen dicit mundus a sensu. No
cense est enim ut etiam scandalum: ut autem est, propter quod
dalam venit. Non sicut portat talis dicit, praesertim Corinthus
impunitus est, qui haec faciens ut homines placent, quod
hodie sunt, eras non sunt. Hoc vero Gregorius hoc decrip-
tit, ut Nam ergo Imperatore benivolentiam ageret, tu fui
(si & verbis ista videtur) tam illico, qui ante hunc menses

Annales

VITALIANI PAP. 3. C. CHRISTI
CONSTANTIS IMP. 16. * 67.

sumusque etiam Latronorum: sed & publica præconiæ Ec-
clesiæ b, quibus in ipsorum natali die, anniversaria
commemoratione, eotundem martyrum predicamus, id
ipsum tradunt.

Quomodo autem illa se habuerint, ex dictis Aegypti-
blicis lumina sive exceptis prædictis erunt, sed prius
omnium que spectant ad temporis rationem habuenda.
Hæc quidem facta ecclie hoc ipso anno, inde certa de-
monstratio argumentum, quod in iudeo publico Aegyptio
merentur anni vigintiduo ab eo tempore, quo Saraceni
peruerterant Aegyptum, vñque ad tempore, quo Mu-
nus ab exilio retratu Constantiopolim oportebat illu-
tor, cum ex Theophane & aliis dictum sit impensum, te de
Saracenis Aegyptum invadentes facta esse anno vi-
tis sexto Heraclius Imperator, qui numeratur Re-
cepit annus sexcentimus trigeminus quintus: cui ad-
dantur anni vigintiduo, plane ad hunc ipsum Dominum
anno sexcentimum quoniam quæcumque primi pene-
trantes His de tempore ratione elucidari, iam ipsa Adae-
ceneanus, prodita, ut sepe dictum est, ex Graeco Ven-
tis codicibus, que sive habeant.

Postquam vero multum tempori præterisse, ut Saraceni
exaltare regiam appulerent, tam domum, tam ipsi templi,
sub occasione Seli venerans dum Mandatorum cum dictis testi-
bus, & quo nasci eduxerant nullus & maliciæ, ac hispani
& in diuersis excubis custodirent. Post aliquam tempore
cuncti eis in Palatium, itemque ex intraductis, vñ Saraceni
merentur, multaque alia turba, & flatu in media salutem
prensum. Tunc dicitis Saccellario ut accende: Christiani! Exponit
Gratia Christi Dei rursum, Christiani jas. Saccellarius
tempore multo periclitare fuisse. Non est hoc verum. Respondit seruus Do-
mini & dicit: Tu dicas, me non sis, ut Deus dicas, & pœnitentiam
Christianum. Saccellarius: Si Christianus, caro nihil pœnitit
Et Sanctus: Unde hoc manifeste declaratur: Odam, annis ex ac-
tio affectio, fuit & dilectio eis. Saccellarius vere. Iu. vii. quippe
minus apparuit te & Imperatore solle & rite recte nos
solvit Aegyptum, & Alexandriam, & Pentapoli, & Ispin, &
Africanum Saracenos prodidit. Et qui horum demonstratur: hunc
Maximus.

Et introducuntur ioannem, qui fuerat Sacellarium Petri, den-
sif. Praetor Numidia Africa, & dicit: Ante quin duas annas
domini imperavit beato Petrus, ut exercitus in Egyptum duxerit
aduersarii Saraceni. Qui cum tibi confidit ut ferat Do-
mum tuum per litteras, num ei auctor ejus, ut dixerit. Si ei scripsit, si enim Deo placere, Horazius imperio fideliter pro
per Romanorum more. Dixit autem seruus Domini, tu ha-
bēbis Petri ad me metu, qd cum littera a prefato te
cum placitas legi. Ego inquit ille non habes littera scilicet pao
ad te scripturam, sed in casu haec omnis ad tempore loquacitatem. Si
Sanctus: Si tota casu ad loquacitatem, quoniam tu solus in
calumnias. An inquit me ridisti, est ergo tu? Responde: Non
quam. Et ad senatum Sanctorum censuens, dicit sum illo momentu
proferre accusatores teles, indicat: In quo tuus tuus
indictio, & in qua mensura miseri fuisti, remittit tuus
dictuus invenimus. Deus.